

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יעקב אשר

פ/25/6560

הצעת חוק קופת חולים (עידוד תרומת תרופות), התשפ"ו–2026

הגדרות

1. בחוק זה –

"ארגון לחלוקת תרופות" – ארגון שאושר על ידי משרד הבריאות כמוכר לצורך איסוף וחלוקת תרופות ללא עלות ;

"חוק ביטוח בריאות ממלכתי" – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994 ;

"מרפאה" – כהגדרתה בסעיף 29ב(ג)(1) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ;

"פקודת הרוקחים" – פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשל"א–1971² ;

"קופת חולים" – כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי ;

"תרופה ראויה לתרומה" – תרופה שאריזתה לא נפתחה ושלא פג תוקפה ;

"השר" – שר הבריאות.

2. חובת תרומה של תרופות ראויות לתרומה

(א) קופת חולים לא תסרב סירוב שאינו מוצדק לבקשת ארגון לחלוקת תרופות להתקשר עמה לשם הצבת תיבת איסוף תרופות ראויות לתרומה במרפאה, ובלבד שמתקיימים כל אלה :

(1) הארגון לחלוקת תרופות צירף לבקשתו תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971³, שלפיו הוא קבע נהלים פנימיים להבטחת בטיחות התרופות, ובכלל זה לגבי סוג התרופות שייתרם, ונהלים לעניין חלוקת התרופות רק בהתאם להוראות פקודת הרוקחים, והוא מתחייב לשמור על בטיחות התרופות הנתרמות ונתינתן, לפי פקודת הרוקחים ;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(2) איסוף התרופות הראויות לתרומה לא יטיל על קופת החולים עלות עודפת ישירה, ובכלל זה אין לקופה התקשרות עם ארגון לחלוקת תרופות אחר לגבי אותה מרפאה.

(ב) קופת חולים תודיע לארגון לחלוקת תרופות שביקש להתקשר עימה על החלטתה המנומקת בבקשה בתוך 60 ימים ממועד הגשתה.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) החלות לעניין סירוב לבקשה יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין החלטת קופת חולים להפסיק את ההתקשרות עם ארגון לחלוקת תרופות.

(ד) התקשר ארגון לחלוקת תרופות עם קופת חולים לשם איסוף תרופות ממרפאה, ימסור לקופת החולים, למשרד הבריאות ולוועדת הבריאות של הכנסת, עד 31 בינואר בכל שנה, אישור בכתב על אלה לעניין התרומות שנאספו ממרפאות קופת החולים בשנה הקלנדרית שקדמה לאותה מועד:

(1) כמות התרופות שנאספה;

(2) כמות התרופות שחולקה ללא עלות וסוג התרופות שחולקו.

(ה) השר רשאי להורות בנוהל על אלה:

(1) קריטריונים להכרה בארגון לחלוקת תרופות;

(2) דרכי איסוף תרופות והפעלת בתי מרקחת ייעודיים לחלוקת תרופות על ידי ארגון לחלוקת תרופות.

ביצוע 3. השר ממונה על ביצוע חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מדי שנה מושמדות כמויות משמעותיות של תרופות שלא נעשה בהן שימוש בישראל. מדובר בתרופות תקינות, שלא פג תוקפן, ושנרכשו על ידי אזרחים אך לא נוצלו, בין אם עקב שינוי במרשם הרפואי, החלמה מהמחלה או סיבות אחרות.

במקביל, קיימים אזרחים רבים הנמצאים במצוקה כלכלית ונאלצים לוותר על תרופות חיוניות עקב עלויותיהן, וכך נפגעת גישתם לטיפול רפואי הולם.

כדי לצמצם את היקף אובדן התרופות, ולאפשר את הגעתן לחולים הזקוקים להן, מוצע לקבוע כי קופת חולים לא תסרב סירוב שאינו מוצדק לבקשה של ארגון לחלוקת תרופות להתקשר עמה לשם הצבת תיבת איסוף תרופות עודפות הראויות לתרומה במרפאות של קופת החולים, לשימוש ציבור המבוטחים. תנאי לכך הוא שהארגון יקבע נהלים לעניין בטיחות איסוף התרופות וחלוקתן וכי איסוף התרופות לא יטיל על קופת החולים עלות עודפת ישירה. בכלל זה מוצע לאפשר לסרב אם קופת החולים כבר התקשרה עם ארגון אחר כאמור לגבי אותה מרפאה.

כאמור, ארגון לחלוקת תרופות המבקש להפעיל מערך לאיסוף תרופות יידרש לקבוע נהלים להבטחת

בטיחות התרופות בהתייחס לסוג התרופות המתקבלות לתרומה, וכן התחייבות לשמור על בטיחות התרופות הנתרמות ונתינתן לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשל"א-1971.

נוסף על כן, לשם פיקוח ומעקב על יישום הוראות הסדר זה, מוצע להטיל על ארגונים לחלוקת תרופות חובת דיווח שנתית לקופת החולים אשר ממרפאותיה נאספו התרומות, לשר הבריאות ולועדת הבריאות של הכנסת בדבר כמות התרופות שנאספה, כמות התרופות שחולקה לנזקקים וסוג התרופות שנתרמו. עוד מוצע כי שר הבריאות יהיה רשאי לקבוע נהלים לקריטריונים להכרה בארגון לחלוקת תרופות ולדרכי איסוף תרופות והפעלת בתי מרקחת לחלוקת תרופות בידי ארגון לחלוקת תרופות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ו (16.02.2026)